

ทองกวาว

Butea monosperma (Lam.) Taub.

- ชื่ออื่น** กวาว ก้าว (ภาคเหนือ); จอมทอง (ภาคใต้); จาน (อุบลราชธานี); จำ (เขมร - สุรินทร์); ทองตัน (ราชบุรี); ทองธรรมชาติ ทองพรหมชาติ (ภาคกลาง); ดอกจาน (ภาคอีสาน)
- ชื่อสามัญ** Bastard teak
- ลักษณะทั่วไป** ไม้ต้น ขนาดกลาง ผลัดใบ สูงประมาณ 12 - 18 เมตร กิ่งอ่อนมีขนละเอียดสีน้ำตาลหนา ลักษณะของการแตกกิ่งก้านจะเป็นไปในทิศทางที่ไม่เป็นระเบียบ ส่วนเปลือกต้นจะเป็นปุ่มปม ใบ ใบประกอบขนนก มีใบย่อย 3 ใบ เรียงสลับ ใบย่อยที่ปลายรูปไข่กลับแกมสี่เหลี่ยมขนมเป็ยกปวน ส่วนใบย่อยด้านข้างจะเป็นรูปไม่เบี้ยว กว้างประมาณ 8 - 15 x 17 เซนติเมตร และขอบใบเรียบ ดอก ออกเป็นช่อคล้ายกับดอกทองหลวง ยาวประมาณ 6 - 15 เซนติเมตร ดอกย่อยเกาะเป็นกลุ่ม กลีบดอก 5 กลีบ ผล เป็นฝักแบน ฝักมีสีเขียวอ่อนและจะเปลี่ยนเป็นสีน้ำตาลอมเหลืองเมื่อแก่เต็มที่ ที่ฝักมีขนอ่อนนุ่ม สีขาวเป็นมัน ฝักโค้งงอเล็กน้อย ไม้แตก ส่วนด้านบนบนหนาแตกเป็น 2 ซีก ในฝักมีเมล็ดขนาดเล็กอยู่ภายใน 1 เมล็ด ฝักมีความยาวประมาณ 10 - 14 เซนติเมตร และกว้างประมาณ 2 - 3.5 เซนติเมตร
- การกระจายตัวตามธรรมชาติ** กระจายตามพื้นที่ราบค่อนข้างแล้ง ถึงป่าเบญจพรรณและป่าดิบแล้งทางภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย
- การใช้ประโยชน์** ใช้ย้อมสีผ้า นิยมปลูกเป็นไม้มงคล ปลูกเป็นไม้ประดับ
- ช่วงการออกดอก/สีดอก** ออกดอกช่วงเดือนกุมภาพันธ์ของทุกปี ให้ดอกสีแดงส้มหรือแสด